

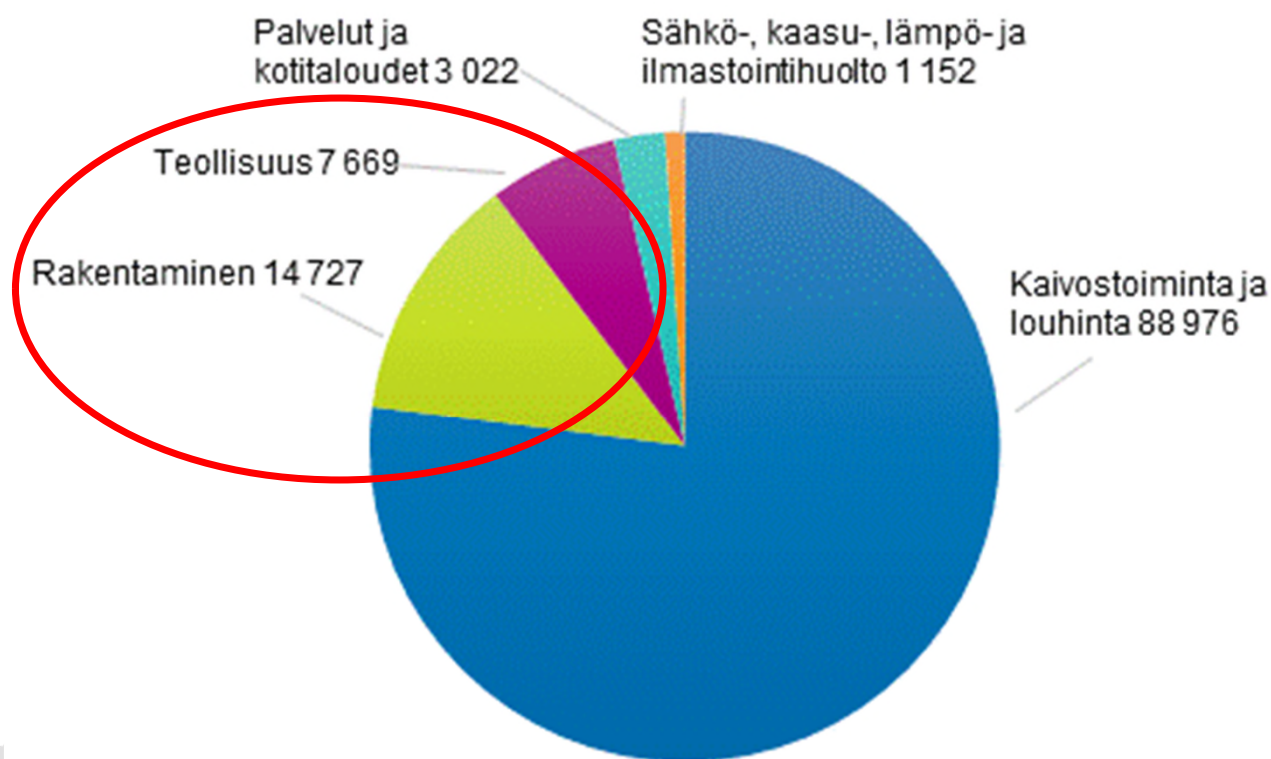
TEOLLISUUDEN SIVUVIRRAT KIERTOTALOUDESSA

Otto Lehtipuu, YTP

Antti Pitkämäki, Gaia Consulting Oy

KIERTOTALOUDEN EDISTÄMISESSÄ LISÄÄ HUOMIOTA TEOLLISUUDEN JA RAKENTAMISEN MATERIAALEIHIN

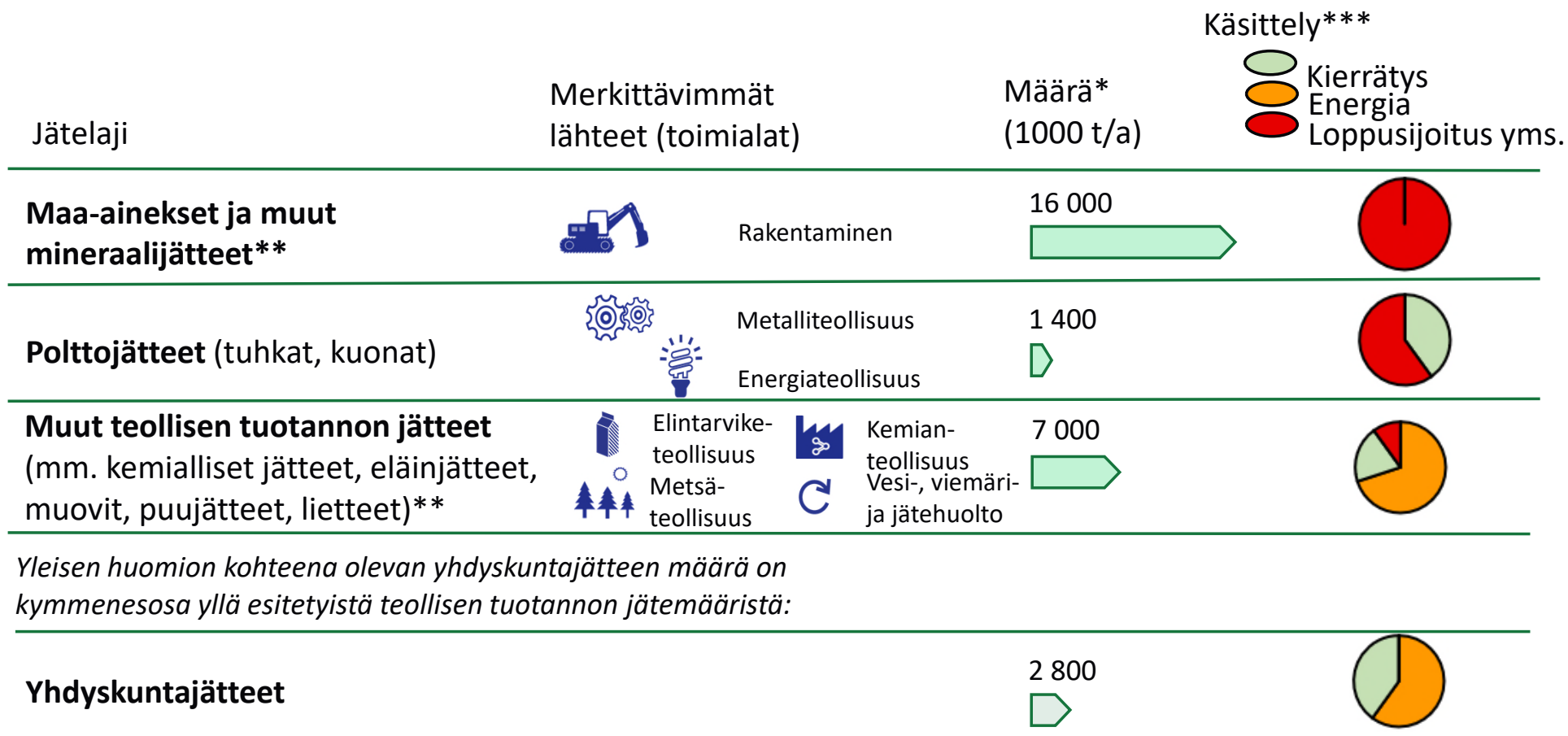

- Suomessa syntyy vuodessa teollisuuden ja rakentamisen jätettä yli 22 milj. tonnia, yhdyskuntajätettä 3 milj. tonnia
- Lainsäädännössä ja keskustelussa kiertotaloudesta yhdyskuntajäte on ollut päähuomion kohteena
- Teollisuuden ja rakentamisen kiertotaloudessa paljon mahdollisuuksia sekä uudelle liiketoiminnalle että ympäristöhyödyille.

YTP:N TOIMEKSIANNON LÄHTÖKOHDAT

- Suomessa ja EU:ssa asetettu tavoitteita lähinnä yhdyskuntajätteen ja rakentamisen jätteen kierrätykselle
- Teollisen tuotannon sivuvirroilla ja jätteillä merkittäviä hyödyntämismahdollisuuksia
- Materiaalikierron tehostamisella päästään olennaisesti lähemmäs ilmastotavoitteiden saavuttamista
- Tavoitteena saada kokonaiskuva teollisen tuotannon jätteen mahdollisuuksista sekä tarkastella muutamaa casea yksityiskohtaisemmin
- Selvityksen laati Gaia Consulting Oy
- Hankkeen ohjausryhmässä edustettuina YTP:n lisäksi Fortum Waste Solutions Oy, Lassila & Tikanoja Oy, Kreate Oy ja Ecobio Oy

TEOLLISEN TUOTANNON JÄTTEIDEN ISO KUVA

Lähde: Tilastokeskus 2017. Tiedot koskevat vain jätteitä, eivätkä sisällä sivutuotteita.

*Ei sisällä kaivannaisjätteitä

**Ei sisällä seur. jätejakeita, jotka eivät ole tämän tarkastelun kannalta olennaisia: metalli, lasi, paperi- ja pahvi sekä SER, akut ja ajoneuvot

***Käsittelytiedot ovat suuntaa-antavia

Copyright: Gaia Consulting Oy

Hiilinielujen lisääminen ohjaamalla biomassan polton tuhkat biotalouden raaka-aineeksi

 Päästövähennelmä

 Kustannussäästö

Biomassan polton tuhka

~ 0,6 milj. tonnia vuodessa

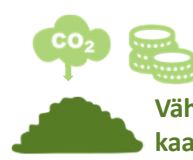
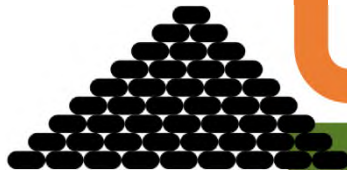
Metsien kasvun lisätuotto

Puutuhkasta tehdyt metsälannoitteet nopeuttavat metsien kasvua

Paperiteollisuudessa syntyvien puuperäisten tuhkan päätymistä metsien lannoittamiseen tulisi edistää, sillä ilmastohyödyt ovat lannoitekäytössä merkittävimmät. Muiden tuhkan hyödyntämistä maanrakentamisessa ja betonin raaka-aineena tulisi edistää.

Muut tuhkat

~1 milj. tonnia** vuodessa

Vähemmän kaatopaikkatarvetta

Vähemmän jätekuljetuksia

Ilmastohyöty pienempi muussa kuin lannoitekäytössä

Jätteenpolton tuhka maanrakentamiseen ja sementtiin

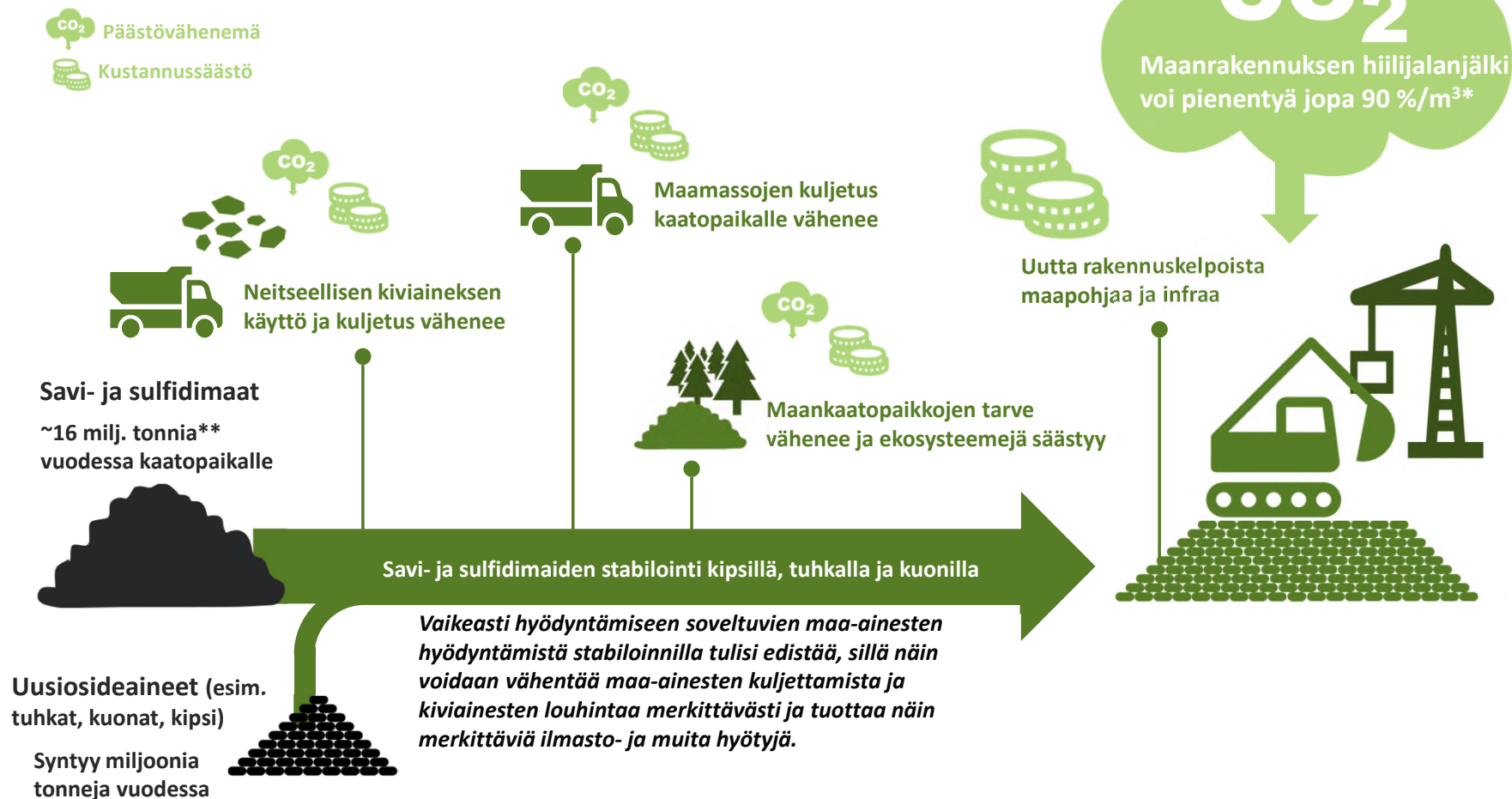
CO₂
Suomessa sitoutuu 37 500 t CO₂ enemmän/vuosi*
= 18 000 henkilöauton vuosittaiset päästöt

* tuotto tuhkalannoituksella suometsissä/turvemailla verrattuna kunnostusojitukseen (Luke 2019: Tuhkalannoitus turvemaiden metsänhoidossa, Yara)

** Kivihiilen polton tuhkat noin 1 milj. tonnia (lähde: [Aalto/Dahl](#)) jätteenpolton tuhkat ja kuonat noin 379 000 tonnia (lähde: [Circhubs](#))

Päästöjen vähentäminen stabiloimalla savimaita ja sedimenttejä rakentamista varten

* Gaiian laskema päästövähennelmä, perustuu moniin lähteisiin (Tuhkarakentamisen käsikirja, Ramboll, 2011; Sivutuotteiden käyttö tienrakentamisessa, Väylä, 2007; Asiantuntijahaastattelu)

** Tämä luku sisältää tilastoidut hyödyntämättömät maa-ainekset. Näistä suurin on on savimaita ja vastaavia, joiden hyödyntäminen on vaikeaa. Muuta maa-ainesta pystytään paremmin hyödyntämään, eikä niitä yleensä jouduta läjittämään.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Kiertotalouden ilmastohyödyt moninkertaistuvat, jos teollisuuden jäte- ja sivuvirrat otetaan tehokkaaseen käyttöön. Ilmastohyödyt syntyvät:

- 1) päästövähennyksistä (esim. raaka-aineiden valmistus ja kuljetukset)
- 2) neitseellisten materiaalien korvaamisesta (esim. ekosysteemien säästyminen) sekä
- 3) yhteiskunnallisista hyödyistä (esim. kestävä kaupunki)

Teollisuuden jäte- ja sivuvirtojen tehokkaammaksi hyödyntämiseksi

- Hallinnon ja toimijoiden yhteistyötä tulisi kehittää siten, että syntyvät materiaalit saadaan oikeaan hyödyntämiseen oikea-aikaisesti => **sujuvat ja kevyet lupamenettelyt.**
- Sivuvirtojen hyödyntämisen **markkinoihin vaikuttaminen taloudellisin ohjauskeinoin**
  - Loppusijoitusta koskevien verojen ottaminen käyttöön => **läjittämisestä hyötykäyttöön**
  - Velvoitteet kierrätysmateriaalien käyttöön **julkisissa hankinnoissa** (etenkin infrahankeissa)
- Kierrätysmateriaaleja käyttävien alojen **normit tulisi päivittää** kierrätysmateriaalien kannalta